

USNESENÍ

Krajský soud v Českých Budějovicích – pobočka v Táboře dne 4. 7. 2024 v neveřejném zasedání rozhodl o stížnosti, kterou

podala proti usnesení Okresního soudu v Táboře ze dne 24. 4. 2024 č. j. 1 T 150/2023-403,

takto:

Podle § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu se napadené usnesení ruší a nově se rozhoduje tak, že

I. Podle § 154 odst. 1 trestního řádu je odsouzená [redacted] povinna nahradit poškozeným [redacted] částku 44 038 Kč, kterou tvoří náklady potřebné k účelnému uplatnění jejich nároků na náhradu nemajetkové újmy v trestním řízení vedeném u Okresního soudu v Táboře pod sp. zn. 1 T 150/2023, jimiž jsou náklady vzniklé přibráním zmocněnce.

II. Ve zbylé části uplatněného nároku se návrh poškozených zamítá.

Odůvodnění:

1. Usnesením Okresního soudu v Táboře ze dne 24. 4. 2024 č. j. 1 T 150/2023-403 byla odsouzená [redacted] podle § 154 odst. 1 trestního řádu a § 155 odst. 4 trestního řádu uložena povinnost nahradit poškozeným [redacted] náklady související s jejich účastí v trestním řízení ve věci vedené u Okresního soudu v Táboře pod sp. zn. 1 T 150/2023, konkrétně náklady vzniklé přibráním zmocněnce [redacted] ve výši 102 318 Kč.
2. Toto usnesení napadla odsouzená prostřednictvím svého obhájce stížností, v jejímž úvodu cituje usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 5. 2021 sp. zn. 25 Cdo 3771/2020. V něm je konstatováno, že dovolací soud v zájmu sjednocení judikatury ve věci určení tarifní hodnoty pro účely výpočtu odměny advokáta podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. (tzv. advokátní tarif – dále jen „AT“) dospěl k závěru o správnosti předchozích rozhodnutí, podle nichž ve věcech peněžité náhrady za zásah do práva na soukromí a rodinný život způsobený usmrcením či těžkým poškozením zdraví osoby blízké podle § 2959 o. z. (tj. do osobnostního práva) nelze při stanovení odměny advokáta postupovat podle § 7 ve spojení s § 8 odst. 1 AT. Tato ustanovení nereflktují povahu řízení o peněžitých náhradách za újmu na přirozených právech člověka, neboť v době započetí úkonu právní služby nelze určit výši plnění, jestliže určení výše náhrady závisí na posouzení soudu podle mnoha kritérií. Na tyto případy je, obdobně jako v případech řízení o

zadosti učinění za nemajetkovou újmu způsobenou nesprávným výkonem veřejné moci, přiléhavě aplikovat ustanovení § 9 odst. 4 písm. a) AT, jež ostatně podle výslovného znění na věci osobnostních práv, v nichž je navrhována náhrada nemajetkové újmy, dopadá. Tytéž důvody vedou k závěru, že postup podle téhož ustanovení AT se uplatní i při výpočtu odměny advokáta v řízení o nárocích na náhradu nemajetkové újmy na zdraví podle § 2958 o. z. Odměna advokáta se tedy dle označeného judikaturního rozhodnutí má vypočíst z paušální tarifní hodnoty 50 000 Kč uvedené v § 9 odst. 4 písm. a) AT.

3. Následně odsouzená vyjádřila přesvědčení, že soud prvního stupně v napadeném usnesení správně rozlišil úkony, které byly učiněny přímo v adhezním řízení (u všech třech poškozených příprava a převzetí zastoupení, sepsání návrhu na uplatnění nároku na náhradu škody, účast na hlavním líčení) a úkony, které přímo s uplatněním nároku na náhradu škody nesouvisely (výslech obviněné, studium spisu). U úkonů provedených v adhezním řízení ovšem soud vycházel z nesprávných tarifních hodnot, když u [REDAKCE] použil tarifní hodnotu 1 000 000 Kč, u [REDAKCE] 389 110 Kč a u [REDAKCE] 778 220 Kč. Dle výše citovaného rozhodnutí Nejvyššího soudu však měl soud u všech poškozených vycházet z tarifní hodnoty 50 000 Kč, kdy odměna za jeden úkon právní služby by poté správně měla činit částku 3 100 Kč. Odměna za úkony specifikované v bodě 8. napadeného usnesení tedy měla správně u každého z poškozených činit 2x 3 100 Kč, stejně tak odměna za účast na hlavním líčení (bod 9. usnesení) měla činit 2x 3 100 Kč. Souhrnná výše odměny za všechny úkony tedy nečiní částku 94 760 Kč, jak soud uvedl nesprávně v bodě 9. usnesení, ale činí částku 27 800 Kč. Po připočtení režijního paušálu (bod 10. usnesení) a nákladů na cesty a náhrady za ztrátu času (bod 11. usnesení) tak měly celkové přiznané náklady činit 35 358 Kč. Z tohoto důvodu odsouzená navrhla, aby stížnostní soud napadené usnesení zrušil a nově rozhodl tak, že odsouzené uloží povinnost nahradit poškozeným náklady související s jejich účastí v trestním řízení ve věci vedené u Okresního soudu v Táboře pod sp. zn. 1 T 150/2023 tvořené náklady vzniklé přibráním zmocněnce ve výši 35 358 Kč.
4. K podané stížnosti se prostřednictvím svého zmocněnce vyjádřili poškození, kteří navrhli její zamítnutí. Dle jejich názoru se nelze s argumentací obsažené ve stížnosti ztotožnit, neboť jsou zaměňovány dva různé druhy řízení, tedy civilní řízení s aplikací § 9 odst. 4 AT, zatímco v projednávaném případě, kdy jde o trestní řízení, se uplatní § 10 odst. 5 AT a tudíž zcela odlišný způsob výpočtu odměny. Soud prvního stupně tedy nepochybil a správně se držel rozhodovací praxe soudů pro trestní řízení. Pokud by měla být argumentace důsledně uplatněna, muselo by se užít navýšení za počet zastupovaných osob (tři poškození) podle § 12 odst. 4 AT.
5. Krajský soud z titulu podané stížnosti přezkoumal podle § 147 odst. 1 trestního řádu napadené usnesení i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k následujícím závěrům.
6. V procesním postupu soudu prvního stupně nebyly shledány žádné vady, jež by mohly mít vliv na věcnou správnost napadeného usnesení. Okresní soud postupoval v souladu s příslušnými ustanoveními trestního řádu. O podaném návrhu poškozených rozhodl bez zbytečného odkladu usnesením, jehož písemné vyhotovení zaslal všem osobám oprávněným proti němu podat stížnost. Toto usnesení má všechny formální náležitosti uvedené v ustanovení § 134 trestního řádu a je odůvodněno dle požadavků vyplývajících z § 134 odst. 2 trestního řádu.
7. Po přezkumu věcné stránky napadeného rozhodnutí lze konstatovat, že okresní soud při rozhodování o uplatněném nároku poškozených rozhodoval v souladu s ustálenou judikaturou (viz jeho odkaz na usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 6. 2022 sp. zn. 7 To 32/2022), když při stanovení odměny zmocněnce za zastupování poškozených v trestním řízení rozlišoval úkony učiněné v adhezním řízení a úkony, které jako úkony učiněné přímo v adhezním řízení nelze posoudit. U druhé z nyní zmíněných skupin úkonů stanovil odměnu zmocněnce dle § 9 odst. 1 AT na částku 1 500 Kč. V tomto ohledu rozhodl plně v souladu s návrhem poškozených, stejně tak jako při stanovení nákladů tvořených cestovným, náhrady za promeškaný čas a počtu tzv. režijních paušálů dle § 13 odst. 4 AT. V této části ostatně rozhodnutí soudu okresního napadáno stížností

nebylo a krajský soud konstatuje, že po přezkumu spisového materiálu neshledává v rozhodnutí o těchto složkách uplatněného nároku žádné pochybení.

8. Stížností byl napadán toliko způsob výpočtu odměny zmocněnce právě za úkony učiněné v adhezním řízení, jimiž jsou míněny převzetí a příprava zastoupení poškozených, sepsání jejich návrhů a účast u hlavního líčení. V této části již nebylo možno se s napadeným rozhodnutím ztotožnit, naopak bylo namíste přisvědčit argumentaci stěžovatelů, byť nikoli v plném rozsahu.
9. Krajský soud si je vědom skutečnosti, že soudní praxe při určování odměny zmocněnce zastupujícího poškozené v trestním řízení dosud nebyla jednotná a procházela postupem doby vývojem, avšak nyní jsou k dispozici již relevantní rozhodnutí směřující ke sjednocení praxe, která i soud nyní považuje za dostatečný podklad pro své rozhodnutí. Jde přitom o rozhodnutí Ústavního soudu, který je bezesporu v rámci České republiky soudní instancí zásadní. Konkrétně lze poukázat na náleží Ústavního soudu ze dne 5. 12. 2023 sp. zn. IV. ÚS 2137/23, v němž se mimo jiné uvádí, že Ústavní soud nenachází legitimní důvod pro to, aby při zastupování klientů s totožným soukromoprávním nárokem byla výše tarifní hodnoty rozhodná pro sazbu odměny advokáta určována jinak, pouze v závislosti na tom, zda jde o řízení trestní, nebo o řízení civilní. Dále pak v témže náleží dospěl k závěru, že je třeba při stanovení odměny za jeden úkon právní služby (v souvislosti s nárokem na náhradu nemajetkové újmy) i pro adhezní řízení vycházet z tarifní hodnoty v paušální výši 50 000 Kč podle § 9 odst. 4 písm. a) AT, přičemž odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2021 sp. zn. 25 Cdo 3771/2020, jež bylo uveřejněno pod č. 12/2022 Sb. Sbírkou soudních rozhodnutí a stanovisek a na něž je ve věci předmětné odkazováno i v podané stížnosti. Obdobně na označené rozhodnutí Nejvyššího soudu odkazuje i náleží Ústavního soudu ze dne 14. 2. 2023 sp. zn. I. ÚS 198/2023, usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 10. 2023 sp. zn. IV. ÚS 2214/23 a konečně i náleží Ústavního soudu ze dne 10. 1. 2024 sp. zn. IV. ÚS 2334/23. Všechna tato rozhodnutí tedy schvalují závěr, že pro účely stanovení výše odměny zmocněnce poškozeného při náhradě nemajetkové újmy je třeba vycházet z paušální tarifní hodnoty 50 000 Kč za analogického použití § 9 odst. 4 písm. a) AT.
10. S ohledem na nyní řečené dospěl stížnostní soud k závěru, že napadené usnesení je chybné, pokud okresní soud při výpočtu výše odměny zmocněnce za úkony učiněné v adhezním řízení, jež jsou specifikovány v bodě 8. jeho odůvodnění, vycházel z tarifní hodnoty 1 000 000 Kč u poškozeného [REDAKCE] 778 220 Kč u poškozeného [REDAKCE] a 389 110 Kč u poškozeného [REDAKCE] a tyto úkony následně u jednotlivých poškozených (v pořadí výše uvedeném) ohodnotil částkami 12 300 Kč, respektive 11 420 Kč a 9 860 Kč. Nesprávně pak byla stanovena i odměna zmocněnce za dva úkony spočívající v účasti na hlavním líčení u Okresního soudu v Táboře dne 20. 2. 2024 na celkovou částku 24 600 Kč (2x 12 300 Kč).
11. Při aprobaci Ústavním soudem vysloveného závěru, že při stanovení výše odměny zmocněnce má být vycházeno z paušální tarifní hodnoty ve výši 50 000 Kč dle § 9 odst. 4 písm. a) AT, činí dle § 7 AT odměna zmocněnce za jeden úkon v adhezním řízení částku 3 100 Kč. Tato odměna zmocněnci přísluší u každého ze zastupovaných poškozených za převzetí věci a první poradu a za sepsání návrhu na uplatnění nároku, jde tedy o částku 6x 3 100 Kč, tedy celkem 18 600 Kč. Pokud jde o odměnu zmocněnce dva úkony právní pomoci spočívající v účasti na hlavním líčení, kde již zastupoval všechny tři poškozené společně, tuto je v souladu s jeho vyjádřením k podané stížnosti nutno vypočítat z trojnásobku částky 3 100 Kč určené dle § 7 AT, tedy z částky 9 300 Kč, snížené dle § 12 odst. 4 AT za společné zastupování klientů o 20 %. V tomto případě proto činí odměna za jeden úkon 7 440 Kč, a protože šlo, jak řečeno, o dva úkony (vzhledem k délce hlavního líčení), činí odměna zmocněnce za zastupování poškozených při hlavním líčení částku 14 880 Kč. Po připočtení odměny zmocněnce za účast na výslechu obviněného dne 6. 11. 2023 a za prostudování spisu dne 23. 11. 2023 (2x 1 500 Kč), celkem 10 režijních paušálů (10x 300 Kč), náhrady cestovních výdajů a náhrady za promeškaný čas jízdou (celkem 4 558 Kč - viz bod 11. napadeného usnesení) činí celková výše odměny zmocněnce částku 44 038 Kč.

12. Krajský soud proto z výše uvedených důvodů § 149 odst. 1 písm. a) trestního řádu napadené usnesení zrušil a nově rozhodl tak, že odsouzené podle § 154 odst. 1 trestního řádu uložil povinnost nahradit poškozeným náklady potřebné k účelnému uplatnění jejich nároků na náhradu nemajetkové újmy v trestním řízení vedeném u Okresního soudu v Táboře pod sp. zn. 1 T 150/2023 ve výši 44 038 Kč, jimiž jsou náklady vzniklé přibráním zmocněnce. Vzhledem k tomu, že poškození požadovali náhradu v částce vyšší, výrokem ad II. svého rozhodnutí jejich návrh ve zbylé části zamítl.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Tábor 4. 7. 2024

Mgr. Zdeněk Pořízek v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje Alice Srbová.

Alice
Srbová
Digitálně podepsal
Alice Srbová
Datum: 2024.07.19
13:36:08 +02'00'

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 04.07.2024. Připojení doložky provedla Markéta Kuchařová dne 24.07.2024.